

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Våld mot djur och våld i nära relationer

Med svansen mellan benen

Sällskapsdjur, hästar och lantbrukets djur är beroende av människors välvilja, att vi tar hand om dem och vill dem väl. När djur far illa är det vår skyldighet att värna om deras rättigheter och egenvärde. Våld mot djur kan vara fysiskt med slag och sparkar eller psykiskt genom att skrämma och skapa en otrygg tillvaro. Det kan också handla om vanvård – att inte se till djurets grundläggande behov av omsorg. Våld mot djur kan även användas för att kontrollera eller hota personer i djurets närhet.

Majoriteten av Sveriges kvinnojourer har mött våldsutsatta kvinnor och barn som upplevt våld mot djur. De möter även kvinnor som stannar kvar i relationer för att skydda djuren.

”När kvinnor och barn flyr finns det ofta ingen möjlighet att ta med djuren. Om den utsatta ger sig av så får djuren det ännu sämre och kan till och med dö. Hur ska man förklara för sina barn att man lämnat kvar en oerhört viktigt familjemedlem hos den som gör dem illa?”

”Varför ska vi bekymra oss om djuren när våld mot kvinnor och barn fortfarande ignoreras i så stor utsträckning?”

I möten med våldsutsatta är det viktigt att vara uppmärksam på om det finns djur som far illa. Handlingen att skada djur är dubbel: den skadar djuret och sårar och skapar otrygghet hos barnet och kvinnan. Våld mot djur kan ge skuld känslor hos människor som de behöver få hjälp med att bearbeta.

Det finns motsvarande fall där vanvårdade djur tagits om hand och djurförbud utdelats, där också ägaren varit utsatt för våld från sin partner. I situationer där djur far illa är det därför viktigt att ta reda på om det även finns utsatta människor.

Moas berättelse

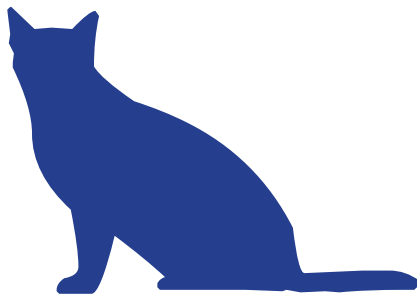
Moa träffar Mats och flyttar in hos honom med sina två katter. De skaffar även varsin hund. Mats hårda metoder att fostra sin hund gör den osäker. Mats menar att hunden är vek.

Det retar Mats att Moas hund inte tycker om honom. Efter att Mats sparkat Moas hund och vägrat ta den på promenad vill Moa inte längre lämna hunden med honom. Mats har även skållat hennes katter under kranen. Moa mår dåligt men orkar inte lämna relationen. Mats hotar även att leta upp henne och döda djuren om hon lämnar honom.

Mats misshandlar Moa så allvarligt att hon måste uppsöka sjukhus och stanna kvar över natten. Dagen efter hittar hon sin hund blodig och livlös innanför dörren. Moa lämnar Mats. Katterna tar hon med sig men måste lämna bort dem eftersom de tappat förtroendet för henne.

Moa hoppas att hennes berättelse kan lyfta djurens utsatthet i relationer där det förekommer våld.

/Fritt återgivet ur Med husbondens röst

Viktigt att hjälpas åt

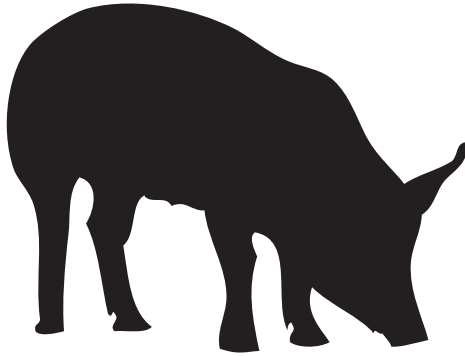
Barn och djur är särskilt utsatta när det förekommer våld och ska alltid uppmärksammas. Därför är det viktigt att alla verksamheter som möter djur och människor ställer frågor som synliggör våld.

Djurskyddsbestämmelser sätter gränserna för vad djur behöver för att må bra och vara friska. Länsstyrelsen är den myndighet som kontrollerar att djurskyddslagstiftningen följs och kan omhänderta vanvårdade djur. Polisen sköter det praktiska omhändertagandet.

Socialtjänsten har skyldighet att hjälpa våldsutsatta personer. När det gäller barn som far illa har socialtjänsten ett särskilt ansvar att agera.

För att hjälpa våldsutsatta människor och djur behöver bland annat socialtjänst, länsstyrelse, polis och kvinnojourer samverka. Det behövs även samverkan med boenden som kan ta emot djur.

Läget i Sverige

Frågan om våld mot djur med koppling till våld i nära relationer börjar uppmärksammas alltmer. Därmed finns också ett ökat behov av att utveckla metoder för att kunna hjälpa både människor och djur till ett bättre liv.

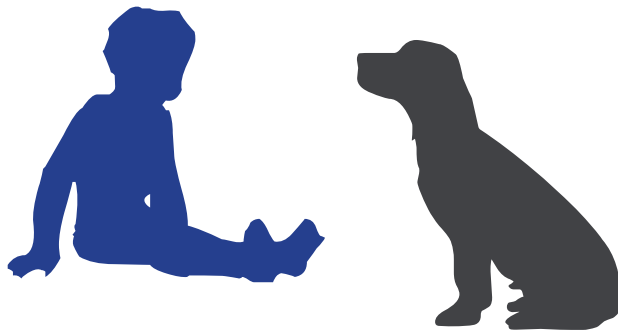
Idag finns det få boenden som tar emot djur. Djurallergi kan försvåra möjligheten att ta med sig djuren till allmänna boenden. Vid akuta behov har boenden kunnat vända sig till djurhem för att lösa situationerna. För att alla ska få ett likvärdigt stöd behövs ett mer utvecklat skydds nät för våldsutsatta djur.

VOOV

VOOV – Veterinär omtanke om våldsutsatta är en förening som vill underlätta uppbrottet från våldsutövaren genom att erbjuda boende för våldsutsattas sällskapsdjur. Om den våldsutsatta inte kan ta med sig sitt sällskapsdjur erbjuder VOOV en tillfällig bostad för djuret. Arbetet görs i samarbete med socialtjänst, polis, länsstyrelse, kvinnojourer och föreningar som kommer i kontakt med våldsutsatta. Tillsammans med polisen och socialtjänsten i Uppsala har VOOV även tagit fram riktlinjer för att säkerställa säkerhet och integritet för alla inblandade.

VOOV är en ideell förening som bildades 2009 i Uppsala. Föreningen har tilldelats medel från Allmänna arvsfonden och spridit sin verksamhet i hela Sverige. Eftersom verksamheten är helt ideell och drivs av privatpersoner kan det vara svårt att garantera jourhem. Läs mer på www.vooov.nu

”Jag har sett hur människor läkt tillsammans med sina djur. Hur de tillsammans arbetar sig igenom ångest och sorg. Hur barn sitter och berättar för sina djur om vad de varit med om och deras tankar om framtiden och nuet.”

Vad kan vi göra?

Anmäl misskötsel av djur:

Anmäl till Länsstyrelsen på telefon: 010-224 50 50 vardagar 9-12 och 13-15, eller på epost till:

djurskydd.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Beskriv djuren noga och ange en adress eller en noggrann vägbeskrivning till djuren. Det är också bra, men inte nödvändigt, om du vet namnet på den som äger eller sköter djuren.

Vid mycket akuta anmälningar på övrig tid ring till polisens tipstelefon 114 14.

Anmälan om barn som far illa:

Socialtjänsten i respektive kommun.

Stöd och hjälp till våldsutsatta människor:

Socialtjänsten i respektive kommun samt lokala kvinnojourer.

Lästips

Kunskap om våld:

www.valdinारेlationer.se

Kunskap om djur och tillsyn:

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under fliken djur och natur – djurskydd.

www.djurensjurister.se

Kunskap om kopplingen mellan våld mot djur och våld i nära relationer:

Med husbandens röst – om våld mot djur i misshandelsrelationer (2004), Carin Holmberg, Kabusa böcker, Ystad.

”Nya målgrupper och metoder – om djurs roll i uppbrottsprocessen” i *Hur går hon? – om att stödja misshandlade kvinnors uppbrottsprocesser* (2011) Carin Holmberg och Viveka Enander, Studentlitteratur, Lund.

Länsstyrelsen är en mångsidig myndighet, med bred och djup kompetens inom en rad områden. Vi bidrar på flera sätt till att skapa ett hållbart samhälle.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Enheten för social hållbarhet
403 40 Göteborg

010-224 40 00
esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastragotaland